

vedbaarsagen for ham til, at han ikke selv havde stillet Forslag om Oprættelsen af en saadan Kreditforening. Det er juldkommen vel forståeligt, at dette for den ærede Indenrigsminister maa have været et bestemmende Motiv til, at han ikke selv har ønsket at bringe Forslag frem; men paa den anden Side tror jeg, at han noget misforstaar den paagældende Passus i Lovforslaget, naar han deri ser noget, der skulde kunne hindre hans Tilslutning, naar Forslaget kommer frem fra anden Side. Det, der staar, er jo i Virkeligheden kun det, at Taksationsreglerne blive at forelægge Ministeren; Ministeren kan kassere dem, hvis han ikke synes om dem, og kan blive ved med at kassere dem, indtil man kommer med saadanne Taksationsregler, at han siger: Stop, nu er det saadan, som jeg vil have det. Naar der staar, at disse Regler skulde „ikke yde mindre Sikkerhed for rigtig Vurdering end de i Lov af 19de Marts 1869 indeholdte Bestemmelser“, saa er deri jo aldeles ikke sagt, og det har heller ikke været Meningen at sige, at det skulde være Regler af samme Art eller just tagende samme Udgangspunkt, som Reglerne i Loven af 1869. Der siges kun, at — alle Omstændigheder tagne i Betragtning — bør de Taksationsregler, som fastsættes for denne Forening, ikke være mindre betryggende, end de ere eller vilde være i Henhold til Loven af 1869. Jeg fremhæver dette særlig, fordi jeg veed, at siden Sagen var til Behandling her i Foraaret, har der været forelagt den ærede Minister et Udkast til et Taksationsreglement, og det fremgik af dette Udkast — som jo naturligvis kun var rent foreløbigt — at man netop ved Vurderingen af disse Gjendomme ikke havde tænkt sig at lægge Indtægten, Overskudet af Virksomheden til Grund for Vurderingen. Det vilde ogsaa efter min Opfattelse være urigtigt at tage Indtægten af Bedriften som det egentlige Udgangspunkt for Vurderingen af en industriel Gjendom, thi det Overskud, som Bedriften giver, kan hænge sammen med saa mange og navnlig rent personlige Forhold, at man ikke tør gaa ud fra, at Gjendommens Værdi paalidelig kan udledes deraf. Tanken i de omtalte Taksationsregler var den at tage først den faste Gjendom, Værdien af Grunden og af Bygningerne, dernæst Værdien af Maskinerne og det Inventar, der gaar med ind under Pansjattelsen, og saa se, hvad Værdi alt dette har, betragtet simpelthen efter sin Værdi i Handel og Wandel. Nu kan man mene om disse Regler, at de have været mere eller mindre heldig affattede; man kan finde, at de maaske ikke paa alle Punkter have truffet det rette. Men

jeg tror ikke, at Udgangspunktet, Grundtanken er urigtig, og jeg tror heller ikke, at det i Virkeligheden vil volde noget uoverkommeligt Besvær at formulere Regler, som man efter Omstændighederne maa anse for at være saa betryggende, som man overhovedet kan vente, at faste Regler i en Sag som denne kunne være. Det forekommer mig, at hele denne Betænelighed fra Ministerens Side bør han ikke tillægge altfor stor Vægt. Det er jo dog givet, at det er henstillet ganske til den ærede Minister selv at afgøre, om han vil anse de Taksationsregler, der forelægges ham, for at være betryggende eller ikke. Hvis det skulde vise sig ikke at være muligt for dem, der tage Dannelsen af Foreningen i deres Haand, at opstille Regler, som kunne finde den ærede Indenrigsminister Billigelse, ja saa maa Sagen hvile, indtil det lykkes at finde flige Regler. I alt Fald forekommer det mig umuligt at sætte ellers Taksationsreglerne ind i Loven. De ere for det første altfor omstændelige og detaillerede til, at de hensigtsmæssigt kunne optages i Loven; men det vilde tillige være ganske upraktisk, fordi man da ikke kunde forandre Reglerne uden ved en ny Lov, hvad der naturligvis i mange Tilfælde vilde være meget ubehdigt. Efter Ministerens Udtalelser var dette det eneste lidt vanskelige Punkt, som han standsede ved; men det forekommer mig, som sagt, at ved nærmere Eftersyn maa dette Punkt næppe kunne volde nogen særlig stærk Betænelighed hos den ærede Minister.

Jeg skal derefter henvende nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Vejle Amts 6te Valgkreds (E. Sørensen) i Anledning af de Indvendinger, han fremsatte. Det ærede Medlem bemærkede, at en Kreditforening af denne Art var noget, som var ukendt i Uldlandet, og at man ved Forespørgsel navnlig i Tyskland havde erfaret, at der havde man intet tilsvarende. Dette er fuldstændig rigtigt; men det maa her ikke glemmes, at Forholdet er det, at Kreditforeninger i samme Udstrækning som her til Lands kendes overhovedet næppe i noget andet Land. Hos os ere Kreditforeninger i specifik Forstand den Form, hvorunder vi efterhaanden have vænnet os til at ordne vore hypotekariske Laan, medens i Uldlandet — navnlig i de senere Aar — Udviklingen mere og mere er gaaet i Retning af Hypotekbanker. Derfor vil man i Tyskland saa lidt som i andre Lande finde særlige industrielle Kreditforeninger i egentlig Forstand, allerede af den Grund, at Kreditforeninger overhovedet forekomme i forholdsvis langt mindre Omfang der, end Tilfældet er hos os. Blandt de udenlandske